

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd

2011/0300(COD)

31.5.2012

YTTRANDE

från utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd

till utskottet för industrifrågor, forskning och energi

över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeiska energinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG (COM(2011)0658 – C7-0371/11 – 2011/0300(COD))

Föredragande av yttrande: Sandra Kalniete

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

Föredraganden lyckönskar kommissionen för att ha föreslagit rimliga riktlinjer för utvecklingen av transeuropeisk energiinfrastruktur och anser att detta är ett viktigt steg som ytterligare kommer att stärka unionen. I detta förslag fastställs regler för utveckling inom utsatt tid av transeuropeiska energinät och driftskompatibilitet för dessa, i syfte att uppnå de energipolitiska målen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om att säkra en fungerande inre energimarknad, att säkra energiförsörjningen i unionen, att främja energieffektivitet och utvecklingen av nya och förnybara energikällor samt samverkan mellan energinätverk. Föredraganden anser att detta framför allt är en viktig säkerhetsfråga för EU.

Flera EU-medlemsstater är fortfarande beroende av en enda energileverantör, vilket är oförenligt med principerna om god förvaltning. Ett sådant förhållande ökar i hög grad risken för att en incident ska inträffa i situationer då exempelvis leverantören har tekniska problem. Denna situation är inte hållbar, varför föredraganden även välkomnar kommissionens meddelande ”En budget för Europa 2020” om nästa fleråriga finansiella ram (2014–2020), i vilken man bland annat rekommenderar inrättandet av en fond för ett sammankopplat Europa för att främja prioriteringar inom energi, transport och digital infrastruktur genom en enda fond på 40 miljarder euro, varav 9,1 miljarder är öronmärkta för energi.

I sitt förslag föreslår kommissionen upprättandet av ett begränsat antal prioriterade projekt som omfattar el- och gasnät samt transportinfrastrukturer för olja och koldioxid. Sammantaget har kommissionen fastställt 12 prioriterade infrastrukturprojekt och -områden som har anknytning till energi.

Föredraganden vill betona att förslaget inte begränsar sig till icke-förnybara energikällor. Med hjälp av denna förordning kommer unionen att kunna uppnå sina klimat- och energimål, dvs. en minskning med 20 procent av växthusgasutsläppen fram till 2020, en ökning med 20 procent av energieffektiviteten och en ökning med 20 procent av den förnybara energin i den slutliga energiförbrukningen. Föredraganden välkomnar åtagandet i förslaget vad gäller den mycket viktiga frågan om en hållbar och miljövänlig energipolitik. Föredraganden är oroad över frågan men anser att kommissionens förslag är välavvägt. Jämsides med detta betonar föredraganden att miljöskadliga projekt inte bör stödjas. Ett av bedömningskriterierna vad gäller allmänintresset hos ett projekt består av i vilken utsträckning ifrågavarande arbeten är hållbara. Detta kriterium ska mätas genom en bedömning av utsläppsminskningen av växthusgaser och miljöpåverkan från elnätsinfrastrukturen. Föredraganden anser att utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd inte bör rikta in sig på miljöfrågor i sitt yttrande, eftersom utskottet med ansvar för dessa frågor – utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet – utarbetar sitt eget yttrande.

Föredraganden anser att genomförandet av dessa projekt är av avgörande betydelse för förverkligandet av de energipolitiska mål som fastställs i fördraget om Europeiska unionen. Emellertid anser hon dessutom att det inte får leda till höjda energipriser. Europas medborgare behöver en säker elförsörjning, men detta får inte i någon högre grad påverka energikostnaderna. Föredraganden beklagar att det saknas en djupgående studie av hur genomförandet av dessa projekt kommer att påverka energipriserna. Emellertid är en sänkning

av energipriserna att vänta till följd av bedömningen av nödvändigheten hos sådana projekt och deras positiva inverkan på konkurrensen.

I allmänhet kräver prioriterade områden och projekt som omfattar el- och gasnät samt projekt avseende transportinfrastrukturer för olja och koldioxid ett belopp på uppskattningsvis 200 miljarder euro. Kommissionen gör uppskattningen att de flesta av dessa projekt kommer att finansieras av privata investerare, eftersom de är ekonomiskt lönsamma. Emellertid ska flera projekt vara inriktade på mindre medlemsstater och i de fallen kan det hända att privata investerare kommer att sakna intresse för att genomföra projekten, eftersom amorteringstiden är för lång. Detta är anledningen till att kommissionen har öronmärkt 9,1 miljarder euro till att finansiera projekt som inte är lockande för privata investerare, men som är mycket viktiga för EU:s säkerhet.

På det hela taget välkomnar föredraganden den föreslagna förordningen och hoppas att den kommer att träda i kraft enligt den föreslagna tidsramen. Föredraganden uppmanar ledamöterna i parlamentet, kommissionen och rådet att handla ansvarsfullt genom att inte låta antagandet av denna förordning bli en politisk tvistefråga, eftersom detta skulle kunna hota unionens säkerhet.

Det begränsade antal ändringar som föreslås nedan syftar till att framhäva betydelsen av energiinfrastrukturens utveckling för den inre marknaden i allmänhet och för europeiska företag och konsumenter i synnerhet. För att ta itu med kommunikationsaspekterna, dvs. de språk som den öppenhetsplattform som ska inrättas av kommissionen ska vara tillgänglig på, samt publiceringen av relevant information av initiativtagare till projekt.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd uppmanar utskottet för industrifrågor, forskning och energi att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) Att påskynda uppgraderingen av existerande energiinfrastruktur, och utvecklingen av ny, är avgörande för att uppnå unionens energi- och klimatpolitiska mål att fullborda den inre energimarknaden, garantera en trygg energiförsörjning, särskilt i fråga om gas och olja, minska utsläppen av växthusgaser med 20 %¹, öka andelen förnybar energi i

Ändringsförslag

(6) Att påskynda uppgraderingen av existerande energiinfrastruktur, och utvecklingen av ny, är avgörande för att uppnå unionens energi- och klimatpolitiska mål att fullborda den inre energimarknaden, garantera en trygg energiförsörjning, särskilt i fråga om gas och olja, minska utsläppen av växthusgaser med 20 %¹, öka andelen förnybar energi i

den slutgiltiga energiförbrukningen till 20 %² och höja energieffektiviteten med 20 % till 2020. Samtidigt måste unionen i ett längre perspektiv förbereda sin infrastruktur på fortsatt minskad kolanvändning i energisystemet fram till 2050.

den slutgiltiga energiförbrukningen till 20 %² och höja energieffektiviteten med 20 % till 2020, **bl.a. genom att sammanlänka regioner med stor kapacitet för produktion av förnybar energi och stor potential för lagring av el.** Samtidigt måste unionen i ett längre perspektiv förbereda sin infrastruktur på fortsatt minskad kolanvändning i energisystemet fram till 2050.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 7

Kommissionens förslag

(7) Trots att den inre energimarknaden existerar rättsligt sett i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el³ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas⁴, är den fortfarande splittrad på grund av otillräckliga sammanlänknings mellan nationella energinät. EU-omfattande integrerade nät är dock mycket viktiga för att säkerställa en konkurrenskraftig och väl fungerande integrerad marknad som främjar tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling.

Ändringsförslag

(7) Trots att den inre energimarknaden existerar rättsligt sett i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el³ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas⁴, är den fortfarande splittrad på grund av otillräckliga sammanlänknings mellan nationella energinät. EU-omfattande integrerade nät, **där leverans- och produktionsverksamhet klart skilts åt från driften av näten**, är dock mycket viktiga för att säkerställa en konkurrenskraftig och väl fungerande integrerad marknad, som främjar tillväxt och en hållbar utveckling.

Motivering

Det tredje paketet om avreglering av energimarknaderna utgör en grund för en konkurrenskraftig energimarknad i EU. För att det ska gå lättare att genomföra det tredje energipaketet och gå vidare i riktning mot en verkligt liberaliserad energimarknad runt om i EU måste det via riktlinjerna för de transeuropeiska elnäten ses till att ägandet av produktionen respektive leveransverksamheten klart skiljs åt.

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning Skäl 27

Kommissionens förslag

(27) På en alltmer integrerad inre energimarknad är tydliga och transparenta regler för gränsöverskridande kostnadsfördelning nödvändiga för att påskynda investeringar i gränsöverskridande infrastruktur. Vid Europeiska rådets möte den 4 februari 2011 uppmärksammades vikten av att främja ett regelverk som är attraktivt för investeringar i näten, med tariffer på en nivå som överensstämmer med finansieringsbehoven och med en lämplig kostnadsfördelning för gränsöverskridande investeringar, samtidigt som konkurrensen och konkurrenskraften förbättras, särskilt för den europeiska industrin, och konsekvenserna för konsumenterna beaktas.

Ändringsförslag

(27) På en alltmer integrerad inre energimarknad är tydliga och transparenta regler för gränsöverskridande kostnadsfördelning nödvändiga för att påskynda investeringar i gränsöverskridande infrastruktur **till förmån för företag, inte minst för små och medelstora företag för vilka höga energipriser kan bli ett allvarligt hinder, och konsumenterna i unionen.** Vid Europeiska rådets möte den 4 februari 2011 uppmärksammades vikten av att främja ett regelverk som är attraktivt för investeringar i näten, med tariffer på en nivå som överensstämmer med finansieringsbehoven och med en lämplig kostnadsfördelning för gränsöverskridande investeringar, samtidigt som konkurrensen och konkurrenskraften förbättras, särskilt för den europeiska industrin **och för de små och medelstora företagen, och konsekvenserna för konsumenterna beaktas**

Motivering

Se även motsvarande ändringsförslag till artikel 16 c.

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning Artikel 4 – punkt 1 – led b

Kommissionens förslag

(b) Projektet är ekonomiskt, socialt och miljömässigt bärkraftigt.

Ändringsförslag

(b) Projektet är ekonomiskt, socialt och miljömässigt bärkraftigt **och kommer varken att inkräkta på slutförbrukarnas möjligheter att få energi till överkomliga priser eller snedvrیدا den lojala konkurrensen mellan marknadens**

aktörer, helt enligt den inre marknads funktionssätt.

Motivering

Betydelsen av en god energiförsörjning för den inre marknads och de europeiska ekonomiernas funktion måste understrykas.

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning Artikel 4 – punkt 1 – led c

Kommissionens förslag

(c) Projektet omfattar minst två medlemsstater, antingen genom att det direkt överskrider en eller flera medlemsstaters gränser eller genom att det är beläget på en medlemsstats territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 1 i bilaga IV.

Ändringsförslag

(c) Projektet omfattar minst två medlemsstater, antingen genom att det direkt överskrider en eller flera medlemsstaters gränser eller genom att det är beläget på en medlemsstats territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 1 i bilaga IV, eller genom att det syftar till att sammanlänka öar och avlägsna regioner med centrala regioner inom unionen.

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning Artikel 4 – punkt 2 – led a – strecksats 3

Kommissionens förslag

*– Driftskompatibilitet **och** säker systemdrift.*

Ändringsförslag

*– Driftskompatibilitet, säker systemdrift **och försörjningstrygghet.***

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning Artikel 4 – punkt 2 – led c – strecksats 5

Kommissionens förslag

– Fungerande marknad och kundservice.

Ändringsförslag

*– Fungerande marknad och kundservice, **särskilt för hushållen och de små och***

medelstora företagen.

Ändringsförslag 8

Förslag till förordning

Artikel 4 – punkt 4

Kommissionens förslag

4. Vid rangordning av projekt som bidrar till genomförandet av samma prioritet ska vederbörlig hänsyn även tas till hur angeläget varje projekt är för att uppnå de energipolitiska målen om marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet, hur många medlemsstater som berörs av det föreslagna projektet samt hur det kompletterar andra föreslagna projekt. Vid projekt som faller under kategorin i punkt 1 e i bilaga II ska vederbörlig hänsyn även tas till antalet användare som berörs av projektet samt den årliga energiförbrukningen och andelen energiproduktion från icke-reglerbara källor i användarnas geografiska område.

Ändringsförslag

4. Vid rangordning av projekt som bidrar till genomförandet av samma prioritet ska vederbörlig hänsyn även tas till hur angeläget varje projekt är för att uppnå de energipolitiska målen om marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet, hur många medlemsstater som berörs av det föreslagna projektet samt hur det kompletterar andra föreslagna projekt. Vid projekt som faller under kategorin i punkt 1 e i bilaga II ska vederbörlig hänsyn även tas till antalet användare som berörs av projektet **och till deras situation, särskilt till hushållens**, samt den årliga energiförbrukningen och andelen energiproduktion från icke-reglerbara källor i användarnas geografiska område.

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning

Artikel 6 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Om det uppstår stora svårigheter i genomförandet av ett projekt av gemensamt intresse, får kommissionen utse en europeisk samordnare för en tidsperiod på upp till ett år och med möjlighet till förlängning två gånger.

Ändringsförslag

1. Om det uppstår stora svårigheter i genomförandet av ett projekt av gemensamt intresse får kommissionen, **i samförstånd med berörda medlemsstater**, utse en europeisk samordnare för en tidsperiod på upp till ett år och med möjlighet till förlängning två gånger.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning Artikel 10 – punkt 7 – stycke 2

Kommissionens förslag

*De projektansvariga ska dessutom offentliggöra relevant information genom andra lämpliga informationsmedel som allmänheten **har obehindrad tillgång till.***

Ändringsförslag

*De projektansvariga ska dessutom offentliggöra relevant information genom andra lämpliga informationsmedel som **är lättillgängliga och gratis för allmänheten.***

Motivering

Termen ”obehindrad tillgång” kan vara vilseledande på grund av sin användning på upphovsrättsområdet.

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning Artikel 13 – punkt 5 – stycke 2

Kommissionens förslag

Vid beslut om gränsöverskridande fördelning av kostnader ska hänsyn tas till projektets eller projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och fördelar i de berörda medlemsstaterna och till det eventuella behovet av finansiellt stöd.

Ändringsförslag

*Vid beslut om gränsöverskridande fördelning av kostnader ska hänsyn tas till projektets eller projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och fördelar i de berörda medlemsstaterna, **i synnerhet vad gäller den inre marknadens funktion,** och till det eventuella behovet av finansiellt stöd.*

Motivering

Betydelsen av en god energiförsörjning för den inre marknadens och de europeiska ekonomiernas funktion måste understrykas.

Ändringsförslag 12

Förslag till förordning Artikel 15 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Projekt av gemensamt intresse som faller under kategorierna i punkterna 1, 2

Ändringsförslag

1. Projekt av gemensamt intresse som faller under kategorierna i punkterna 1 och

och 4 i bilaga II ska vara berättigade till unionens finansiella stöd i form av bidrag för studier och finansieringsinstrument i enlighet med bestämmelserna i [Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa].

4 i bilaga II ska vara berättigade till unionens finansiella stöd i form av bidrag för studier och finansieringsinstrument i enlighet med bestämmelserna i [Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa].

Projekt av gemensamt intresse som faller under kategorierna i punkt 2 i bilaga II ska vara berättigade till unionens finansiella stöd i form av bidrag för studier samt bygg- och anläggningsarbeten samt finansieringsinstrument i enlighet med bestämmelserna i [Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa], om projekten förverkligas inom de delar av gasinfrastruktursektorerna på vilka föreskrifterna om åtskillnad i direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas tillämpas, vilket också ska gälla i de medlemsstater där undantag tillämpas i detta hänseende.

Motivering

Det tredje paketet om energiliberalisering måste ovillkorligen genomföras, framför allt för gasmarknadens del, och likaså måste det ses till att verksamheten med att producera respektive leverera gas skiljs åt och att de nuvarande monopolnäten delas upp. Detta kan underlättas om man ställer upp som förutsättning att endast sådana projekt av gemensamt intresse som utförs i gasinfrastruktursektorer i medlemsstaterna där ägandet effektivt åtskilts ska vara berättigade till unionens finansiella stöd.

Ändringsförslag 13

Förslag till förordning Artikel 16 – stycke 1 – led c

Kommissionens förslag

(c) I el- och gassektorerna: hur graden av sammanlänkning mellan medlemsstaterna utvecklats och hur detta har slagit igenom på energipriserna, samt antalet avbrott som konstaterats i nätsystemen, orsakerna

Ändringsförslag

*(c) I el- och gassektorerna: hur graden av sammanlänkning mellan medlemsstaterna utvecklats och hur detta har slagit igenom på energipriserna **för konsumenter och företag i unionen, särskilt små och***

till dem och kostnaderna för dem.

medelstora företag, samt antalet avbrott som konstaterats i nätsystemen, orsakerna till dem och kostnaderna för dem.

Ändringsförslag 14

Förslag till förordning Artikel 17 – inledningen

Kommissionens förslag

Kommissionen ska upprätta en informationsplattform som är lättillgänglig för allmänheten. Plattformen ska innehålla följande information:

Ändringsförslag

*Kommissionen ska upprätta en informationsplattform som är lättillgänglig för allmänheten **på alla de officiella språken i unionen**. Plattformen ska innehålla följande information:*

Ändringsförslag 15

Förslag till förordning Bilaga I – del 1 – punkt 3 – stycke 1a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Sammanlänknings av isolerade öars elsystem med fastlandet för att integrera elmarknaden, öka förnybara energikällors genomslag och möjliggöra överföring av el från förnybara energikällor på fastlandet.

Ändringsförslag 16

Förslag till förordning Bilaga V – led 6 – led a

Kommissionens förslag

(a) Konkurrens med avseende på olika operatörers marknadsinflytande och priskonvergens mellan olika medlemsstater.

Ändringsförslag

*(a) Konkurrens med avseende på olika operatörers marknadsinflytande och priskonvergens mellan olika medlemsstater, **särskilt i fråga om de priser som påverkar hushållen.***

Ändringsförslag 17

Förslag till förordning Bilaga V – led 7 – led a

Kommissionens förslag

(a) *Konkurrens med avseende på olika operatörers marknadsinflytande och priskonvergens mellan olika medlemsstater.*

Ändringsförslag

(a) *Konkurrens med avseende på olika operatörers marknadsinflytande och priskonvergens mellan olika medlemsstater, särskilt i fråga om de priser som påverkar hushållen.*

Ändringsförslag 18

Förslag till förordning Bilaga V – led 12

Kommissionens förslag

(12) *Systemansvariga för överförings- och distributionssystem ska utbyta sådan information som krävs för utarbetandet av metoden, bland annat relevanta nät- och marknadsmodeller. Alla systemansvariga för överförings- och distributionssystem som samlar in information åt andra systemansvariga för överförings- och distributionssystem ska vidarebefordra resultaten från datainsamlingen till de deltagande systemansvariga för överförings- och distributionssystem. För den gemensamma modell för el- och gasmarknaderna respektive el- och gasnäten som avses i artikel 12.8 ska de inmatningsdata som avses i punkt 1 omfatta åren $n+10$, $n+20$ och $n+30$, och modellen ska möjliggöra en fullständig bedömning av de ekonomiska, sociala och miljörelaterade konsekvenserna, särskilt genom att inbegripa externa kostnader, exempelvis sådana som har att göra med utsläpp av växthusgaser och konventionella luftföroreningar eller med försörjningstrygghet.*

Ändringsförslag

(12) *Systemansvariga för överförings- och distributionssystem ska utbyta sådan information som krävs för utarbetandet av metoden, bland annat relevanta nät- och marknadsmodeller. Alla systemansvariga för överförings- och distributionssystem som samlar in information åt andra systemansvariga för överförings- och distributionssystem ska vidarebefordra resultaten från datainsamlingen till de deltagande systemansvariga för överförings- och distributionssystem. För den gemensamma modell för el- och gasmarknaderna respektive el- och gasnäten som avses i artikel 12.8 ska de inmatningsdata som avses i punkt 1 omfatta åren $n+10$, $n+20$ och $n+30$, och modellen ska möjliggöra en fullständig bedömning av de ekonomiska, sociala och miljörelaterade konsekvenserna, särskilt **avseende den inre marknadens funktion och** genom att inbegripa externa kostnader, exempelvis sådana som har att göra med utsläpp av växthusgaser och konventionella luftföroreningar eller med försörjningstrygghet.*

Motivering

Betydelsen av en god energiförsörjning för den inre marknaden och de europeiska ekonomiernas funktion måste understrykas.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Transeuropeisk energiinfrastruktur, och upphävande av beslut nr 1364/2006/EG		
Referensnummer	COM(2011)0658 – C7-0371/2011 – 2011/0300(COD)		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	ITRE 15.11.2011		
Yttrande från Tillkännagivande i kammaren	IMCO 15.11.2011		
Föredragande av yttrande Utnämning	Sandra Kalniete 24.1.2012		
Behandling i utskott	19.3.2012	25.4.2012	30.5.2012
Antagande	31.5.2012		
Slutomröstning: resultat	+: 26	–: 2	0: 4
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Adam Bielan, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Mikael Gustafsson, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Iliana Ivanova, Sandra Kalniete, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Raffaele Baldassarre, Anna Hedh, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Antonyia Parvanova, Wim van de Camp, Sabine Verheyen		